

Timothée de Fombelle

ALMA

La fetillera

Il·lustracions de
François Place

Traducció de
Mercè Ubach

1

La Belle Hôtesse

Just quan la cortina es tanca darrere seu, l'Amélie sent la frescor que puja de terra i li endureix els plecs del vestit moll. Es diria que el temps s'ha quedat a fora amb la calor, la llum del matí, la gentada de la ciutat en diumenge. Tot s'atura aquest migdia del 26 de març de 1787 a Saint-Domingue, quan l'Amélie deixa caure darrere seu el gros vellut groc que fa de porta de l'hostal.

L'entrada és tan fosca i silenciosa que durant una breu estona ha cregut que estava sola. Però ara els veu. Hi ha dos nois joves a la seva esquerra. Immòbils, semblen pintats a l'oli a la paret. Una escala de fusta envernissada arrenca al seu costat, encara més misteriosa.

Una de les dues siluetes és la d'un noi negre amb un vestit blau cel impecable. S'està dret, tot tibet, i porta un barret de tres cares adornat amb una ploma. A prop d'ell, hi ha un jove blanc de posat elegant assegut en un banc, les mans als genolls. Amb el cap descobert, va amb una camisa de cotó immaculada i un mocador al coll. Tant l'un com l'altre deuen tenir uns catorze o quinze anys, com l'Amélie, i esperen alguna cosa.

Així doncs, ara són tres, en aquest quadre sense marc. Només els botons de la roba i les ninetes dels ulls els brillen com pinzellades de pintura encara fresques. La resta no és

sinó penombra. Però si es poguessin veure els lligams que els uneixen sense que ells ho sàpiguen, tots tres tindrien l'aspecte d'haver caigut del cel.

–Ni tan sols en presència d'una dama no fa treure el barret al seu negre? –pregunta de sobte una veu darrere l'Amélie.

Silenci. Ningú no ha fet cas de l'homenet que acaba d'entrar. Els tres nois estan massa ocupats observant-se.

–No és pas el meu negre, ell –respon finalment el noi assegut al banc.

Té un accent melodiós, impossible de situar.

L'Amélie Bassac clava els ulls en el noi negre de qui parlen. Li ressegueix la forma de la cara, entre l'orella i la punta de la barbeta. Alguna cosa la trasbalsa, d'aquest oval perfecte i del lent parpelleig sota el barret. Alhora, no deixa de pensar en l'accent de l'altre, assegut just al costat.

Sense moure's, l'Amélie s'adreça distretament a l'hostaler, que acaba d'entrar:

–Li faig notar que hi ha una dona que està donant a llum a la seva establí. –Es tomba del tot cap a ell i afegeix:– Sort que no tinc cavalls per allotjar-los-hi.

–Sí. Em sap greu. Si necessita una habitació...

–No. Aquest vespre me'n vaig per terra cap al sud de l'illa. Acabo d'arribar de La Rochelle.

–Benvinguda a Saint-Domingue.

L'Amélie examina l'homenet de cap a peus.

–Per què, aquest nom? –pregunta tot d'una.

–Quin nom?

–La «bella hostessa» no és pas vostè!

–És el nom del meu establiment.

–Ja sé llegir.

–És... És com en diuen de la torrentada que inunda la ciutat cada dos anys. Imagini's que quan el meu avi, en Philibert Papillard...

–Gràcies –l'interromp l'Amélie.

L'hostaler petitot emmudeix. No té sort. Des de fa un parell d'hores tot passa al mateix temps: els primers dolors d'una

esclava embarassada a la palla de la cavallerissa, la visita d'un espanyol ric i el seu seguici, els capricis de l'etern client de la casa, i ara aquesta mosca que s'abat sobre el seu negoci com els huracans del mes d'agost.

Malgrat tot, en Léon Papillard es refà. La Belle Hôtesse és l'única fonda decent de la ciutat de Cap-Français i de tota l'illa de Saint-Domingue. Han calgut tres generacions de Papillards per construir-se una reputació. Davant d'aquesta senyoreta, es vol donar aires de senyor. Avança una passa cap a ella, amb un dit gros de cada mà a les butxaques de l'armilla, inclinat cap enrere com si navegues de cara al vent.

-Tot i això -diu-, si li puc ser útil...

-Busco el capità Lazare Bartholomé Gardel.

El vent cessa de cop. En Papillard cau cap endavant i embarca aigua per la proa.

-Mmmhg...

-Com diu? -pregunta l'Amélie.

S'empassa la glopada d'aigua salada i es refà.

-El capità Gardel està ocupat.

-Molesti'l per mi.

-No se l'ha de molestar per ningú, senyoreta. Ara mateix està reunit amb un client important, que esperava de feia molt.

-Qui?

-És confidencial.

-M'encanten les confidències.

-Una mena de... -S'interromp, dona un cop d'ull als altres dos, s'acosta a la noia i es posa de puntetes per xiuxiuejar-li a cau d'orella:- Una mena de vell gentilhome que ha vingut de la part espanyola de l'illa. D'altra banda, el noi i el seu negre que té al davant pertanyen a aquest noble estranger.

Amb un gest de la barbata assenyala els dos nois, que no s'han mogut.

-No és el meu negre -repeteix el noi assegut.

L'Amélie fa una passa cap a l'escala.

–Senyoreta, esperi's! –li suplica l'hostaler–. Fa un mes i mig que el capità Gardel rep al pis de dalt. Viu en la foscor. Està molt malalt.

–I què?

–Li pugem els àpats. No ha sortit en cap moment de la seva habitació. S'ocupa dels seus negocis.

–És dels meus negocis que s'ocupa, senyor –diu l'Amélie.

–Perdó?

La noia no es pren la molèstia de repetir-ho.

–Mmmhg –quequeja l'hostaler.

–Això ja ho ha dit.

–Vostè és...

–Bassac.

Ha fet petar el seu cognom com una bandera, sense veure, a la seva esquerra, la lluïssor que ha brillat breument en la mirada del noi assegut.

–Bassac... –repeteix en Papillard–. Bassac de La Rochelle?

–Bassac de Saint-Domingue.

–És...

–Soc jo.

–El seu pare...

–Quin pare? –pregunta l'Amélie mirant al voltant com si busqués la persona de qui parlen–. Anunciï'm al capità Gardel...

–Senyoreta...

–D'acord.

L'Amélie l'aparta d'un gest, sense tocar-lo.

–Senyoreta!

La noia comença a pujar les escales.

–Senyoreta, escolti'm!

Al tercer graó, l'Amélie afluixa el pas.

–No em vull ficar en els seus assumptes... –aprofita l'oportunitat en Papillard.

Ella s'atura.

–Doncs és exactament el que està fent –diu ella.

–Li puc aconsellar que s'esperï un momentet?

–Per què?

–Em fa l'efecte que aquest espanyol no sembla un client com els altres.

–Com es diu?

–Rodrigo Márquez Valencia! –contesta amb orgull el noi de la camisa, al seu costat.

L'Amélie es tomba, en la foscor de l'escala.

–Es veu que el vell té una fortuna immensa –reprèn el fil en Papillard–. Té prou diners per comprar amb monedes d'or els últims lots del carregament d'esclaus del seu vaixell. Sé que les discussions del capità Gardel han estat llargues i difícils, els últims temps.

–Que escolta darrere les portes?

–No em cal escoltar darrere les portes. Els seus atacs d'ira es deuen sentir des de la coberta dels cent cinquanta vaixells atracats davant de la ciutat dia i nit.

L'Amélie dubta. Acaba de deixar enrere cinc setmanes al mar. Per què no esperar una mica més? Ella també sap que l'or escasseja, als mercats d'esclaus. Tothom paga amb espècies o amb pagarés en paper, que es triga mesos o anys a cobrar en diners.

–Asseguis –insisteix l'hostaler, oferint-li una cadira.

En Papillard està disposat a tot per tal que deixin que en Gardel tanqui els seus negocis, així tots aquests invasors deixaran definitivament les quatre parets de La Belle Hôtesse.

–Si la seva gent l'espera, la puc fer avisar...

–La meva gent? –diu l'Amélie, somrient. Amb tres dits s'agafa la roba del vestit, que aixeca dels costats per ensenyar els turmells i baixar les escales.

–La meva gent és una sola dona asseguda en un piano al mig del moll de Saint-Louis, amb unes quantes maletes al voltant. Sí, m'encantaria que li portés una llimonada abans no quedi cuita. Es diu Madame de Lô. És inconfusible.

L'Amélie a la fi accepta la cadira. En Papillard desapareix després d'una colla de reverències executades reculant cap a la cortina de la porta.

Els dos nois s'han quedat immòbils davant de la noia. Ara que ha tornat la calma, els arriba millor, per damunt dels caps, alguna cosa que semblen cops de martell irregulars a terra.

A dalt, l'habitació de Lazare Gardel està sumida en la foscor.

Les finestres presenten petites obertures romboidals, fetes amb llistons de fusta. Des de fa uns quants anys estan molt de moda, a l'illa. En diuen gelosies. De nit deixen passar les escasses brises procedents del mar i, en l'altre sentit, les mirades indiscretas procedents de l'interior. Però en Gardel ha fet tancar les persianes. També ha corregut les cortines perquè no pugui entrar cap raig de llum.

–Així doncs, senyor Gardel, em quedaré els sis ullals d'elefant i tots els captius que encara no ha venut. Tracte fet. –El vell que parla té un fort accent espanyol. – Però no li amagaré que... –està assegut davant d'una tauleta on hi ha el seu barret i el que queda d'una espelma encesa–, no li amagaré que li volia demanar una altra cosa.

A l'altre extrem de l'estança, en la foscor, el capità encara no ha badat boca. Fa l'efecte que dona copets a terra amb un bastó.

–Busco un bon vaixell –continua el visitant–. He sentit a parlar del seu, amic meu. No l'he vist, a la badia. I ningú no m'ha sabut dir on el puc anar a veure.

–No està en venda –li contesta secament el capità.

El client espanyol es xucla les galtes. Entre les arrugues i al coll se li veuen petites cicatrius d'un afaitat maldestre. No paren de sentir-se copets a terra, procedents del punt on es troba en Gardel.

–Miri –insisteix el client–, el barret que tinc damunt la taula no està en venda. Els dos servents que tinc a baix, tampoc. Tot i això, sempre hi haurà un preu pel qual me'ls vendria.

Cap resposta. Els cops s'acosten juntament amb l'ombra d'en Lazare Gardel i la seva respiració sibilant.

–Temps era temps –prosegueix l'espanyol amb tota la lleugeresa de què és capaç–, l'única cosa que no m'hauria venut a cap preu és la joventut, i potser també hi he d'afegir la meva germana petita, la Carmencita. Però ni l'una ni l'altra ja no són d'aquest món. Per tant, digui'm quant...

Se sobresalta. Té el capità al damunt, amb els ulls humits, la mandíbula serrada, el front solcat per un plec de dolor.

–Calli.

A la claror de l'espelma es fa palès que mitja cama dreta d'en Gardel és de fusta nova, i que reposa, tota tremolosa, a l'empostissat de La Belle Hôtesse.